

1. Çevremdeki her şeyi izlerim. Otobüste, yolda, vapurda, ilgimi çeken hiçbir durumu kaçırmam. Bunun gibi, dinlediğim bir şarkıdaki duygu, izlediğim bir filmdeki sahne zihnimde imgeye dönüşebilir. Tüm bu deneyimler, birikimler, duygulanımlar sonucunda bakıyorsunuz ki sözcükler üzerinde düşünmeye, onlarla dans etmeye başlamışsınız. Hatta sözcükleri yaşıyorsunuz, dahası sözcüklerin iç evreninde bir yolculuğa çıkıyorsunuz. Sözcüğün melodisi, tınısı, kâğıda dökülürken çıkardığı ses, büyük bir lezzet sunuyor. Sizin kattığınız duyguyla bambaşka bir zenginlik kazanıyor.

Bu parçada konuşan kişi altı çizili sözlerle, sözcüklere yönelik olarak neyi yaptığını belirtmiştir?

- A) Onların anlam katmanlarında dolaştığını
- B) Anlatımını yalnızca dilin çevrimindekilerle sınırlandırdığını
- C) Ses özelliklerine, anlamdan daha çok önem verdiğini
- D) Kullanıma yenilerini kattığını
- E) Duygusal boyutlu olanları sıkça kullandığını
2. Bir yazara göre çocuk beyinleri aynı tomadan çıkmış küçük kaplara benzer, bunların ancak algılarla doldurulması gerekir. İşte bu yüzden onlara masal anlatılmayacaktır. Hatta çiçek desenli halılar ya da kuşlu kelebekli tabaklarla fincanlar görmeleri de engellenecektir. Çünkü onlara göre çiçekler halılarda yetişmez; kuşlarla kelebekler, tabaklara ve fincanlara yapışıp kalmaz. Çocukların her şeyi dört işlem yoluyla değerlendirebilmeleri, yaşamları boyunca salt akıllarının buyruğuna uyarak davranmaları sağlanacaktır böylece. Birer insan değil de ileride yararlı olmaları beklenen robotlar sayılan çocuklara ancak gözle görülen, akılla kavranan olgular öğretilecektir. Yazar, bu yöntemle göre yetiştirdiği çocukları bir tahta perdenin deliğinden sirk gösterilerini izlerken yakalayınca neredeyse fenalık geçirmiştir. Çünkü bu, akılla ve çarpım tablosuyla hiçbir ilişkisi olmayan, şiiir okumak kadar ayıp bir eğlencedir.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Kişisel farklılığı yok sayma
- B) Gerçekler dünyasıyla sınırlı kalma
- C) Duyguları önemsemeyip dışlama
- D) Başkalarının isteklerine göre yaşama
- E) Her şeyi olumsuz yönleriyle değerlendirme

3. Bir gün Nuruosmaniye’de bir yazar arkadaşımınla karşılaştım. “Ne o beyim, romancılığa mı başladın?” dedi. Şaka etmediğini sesinden, bakışından anlamıştım. Demek benim takma adla yazmama bir şey demiyordu da kendi adımı kullanarak yazmamı ---- sayıyordu. Roman, romancıların alanıydı. Bir ozan buraya burnunu sokamazdı.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilmelidir?

- A) kendi borusunu çalmak
B) başına dert açmak
C) iş çıkarmak
D) çizmeden yukarı çıkmak
E) kendi göbeğini kendi kesmek

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde klasiklerle ilgili farklı bir düşünce dile getirilmiştir?**

- A) Söyledikleri, hiçbir dönemde tüketilmez.
B) Okurların dünyasında özgün ve değişmeyen bir yeri vardır.
C) İnsan, yaşamının her döneminde onlarda kendini bulur.
D) Anlaşıp kavranabilmesi özel bir çaba, özel bir okurluk donanımı gerektirir.
E) Onları okumaktan alınan haz hiçbir zaman azalmaz.

5. **Barthes’in “Sözcükler herkesin malıdır ama cümle yalnızca yazarın.” sözü aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilemez?**

- A) Anlatım
B) Anlamdaşlık
C) Özgünlük
D) Öznellik
E) Biçem

6. Yazar; karşıtlıkların üst üste yığıldığı, ucu açık, kesin bir yargıya götürmeyen, tam bitmeyen metinleriyle, okuru düşüncelerin eşliğinde bırakıyor.

Bu sözlere göre yazarın, okura yönelik olarak gerçekleştirmek istedikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Okuduklarını tamamlatıp onu bütünselliğe kavuşturma
- B) Düş gücünü geliştirme
- C) Çok boyutlu düşündürme
- D) Yorumlamaya yönlendirme
- E) Söylenenlerin kanıtlanmasını isteme

7. (I) Mario Giordano'nun *Deney* adlı romanı ilk kez dilimize çevrilmesine karşın sinemaseverler bu isme yabancı değil. (II) *Deney* önce *Das Experiment*, ardından da *The Experiment* adlarıyla iki kez sinemaya uyarlanmıştı. (III) Bu uyarlamalar, romanı kadar başarılı değilse de ilki Alman, ikincisi Amerikan yapımı olan her iki film de seyircilerin ilgisini çekmişti. (IV) Doğrusunu söylemek gerekirse hikâyesi o kadar etkileyici ve sinemaya uyarlamaya o kadar elverişli ki bu filmlerin ilgi çekmemesi için yönetmenlerin özel bir beceriksizlik göstermeleri gerekliydi. (V) Çünkü *Deney* otorite ve güç arasındaki ilişkiyi, iktidarın doğasını ve büyüsunü, hapis-hanenin işlevini, sonuç olarak da insanın karanlık yanlarını sorgulayan bir roman.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde hem olumlu hem de olumsuz bir eleştiri söz konusudur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. (I) Tanpınar'ın yarım kalmış son romanı *Ay'daki Kadın* bir rüyadan uyanışla başlar ve içinde "rüya" sözcüğünün geçtiği bir cümleyle yarıda kalır. (II) Kitapta en çok yinelenen sözcüktür rüya; roman da adını, edebiyatımızda benzeri az bulunur bir mizahla kurulmuş eşsiz bir rüyadan alır. (III) Tanpınar'ın roman ve şiirlerini yakından tanıyanlar için *Ay'daki Kadın*'in baştan aşağı bir rüya dili ve atmosferiyle kurulduğunu söylemek de şaşırtıcı olmayacaktır. (IV) *Ay'daki Kadın*, daha ilk sayfasından anlaşılacağı gibi okuyucuyu Tanpınar'ın o bilinen dünyasının hazlarına hemen götüren bir roman. (V) Öte yandan, tamamlanmamış kitabın dünyası, çok belirgin düzeltmeleriyle Tanpınar'ın kimi romancı sırlarını ve kararsızlıklarını açığa vuran bir dünya.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde kişisel düşünceye yer verilmemiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. (I) Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın 1940'ta yayımladığı, ikinci şiir kitabı olan *Cocuk ve Allah* okurla veniden bulusu-

yor. (II) Türk şiirinin dil ve yapı bütünlüğü bakımından en sağlam yapıtlarından biri. (III) Bin yıllık Türk şiirinin yüzyılımızdaki son halkası olarak varlığını koruyor. (IV) Şair; kitapta, insanın evrendeki yerini, doğanın görkemi karşısındaki sarsılış ve duyularını dile getiriyor. (V) Bunları çocuklara özgü bir düşünceyle yansıtıyor.

Bir şair ve yapıtından söz edilen bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, anlatılan kitabın daha önce de basıldığından söz edilmiştir.
- B) II. cümlede, şiirlerin benzerlerinden ayrılan yönlerine değinilmiştir.
- C) III. cümlede, şiirleri güzel ve etkileyici kılan etkenler üzerinde durulmuştur.
- D) IV. cümlede, işlenen temalara değinilmiştir.
- E) V. cümlede, şiirlerin nasıl bir bakış açısıyla oluşturulduğu belirtilmiştir.

10. (I) Işığın Anadolu'ya dokunduğu yerde ilk karşılaşacağınız, Harranlı çocukların yüzleridir. (II) Gölgenin ve ışığın uyumunu yakalamaya çalıştığınız sırada, küçük bir çocuğun size yolun kenarından el salladığını görürsünüz. (III) İrmakta tuttuğu balığı, ağaçtan topladığı elmayı ya da otların arasından derlediği yaban çiçeklerini, almanız için size uzatır. (IV) Oradan geçen bir yolcu olarak onların dünyasında nasıl bir umut olduğunuzu bütünüyle bilemezsiniz. (V) Çocukların büyüklere kızdığı bir dünyayı hayal bile edemediklerinden, arabanız üstlerine tozlar savursa da size hiç içerlemezler.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinde öğelerin sıralanışı "Duvarın dibindeki kıızı görünce Harran Kalesi'nde bir akşamüstü karşılaştığım o esmer kızın büyüleyici yüzünü anımsadım." cümlesiyle aynıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. Verdiği her uzun aranın ardından yeni albümüyle gönlümüzü fethetmeyi başaran pop müziği sanatçısı, bu kez eski şarkılarını yeniden yorumlayarak geçmişe bugünün penceresinden bakıyor ve dinleyiciyi yine oldukça etkiliyor.

Bu cümlede aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü daralması B) Ünlü düşmesi
- C) Ünsüz yumuşaması D) Ünsüz türemesi
- E) Ünsüz benzesmesi

12. (I) Gül kokusu bana hep çocukluğumu hatırlatır. (II) Babam Akdeniz'e yaptığı seyahatlerinden her dönüşünde tenekeler dolusu gül reçeli getirirdi. (III) Sabahın erken saatlerinde uykulu gözlerle onu karşıladığımızda algıladığımız ilk şey, evin içini saran gül kokusu olurdu. (IV) Kahvaltı soframız birkaç çeşit gül reçeliyle bezenir, gül reçellerinden hangisinin daha güzel olduğu konusunda sohbetler edilirdi. (V) Yıllar sonra Gül Festivali için Isparta'ya gittiğimde çocukluğumun gül kokulu günleri gözlerimin önünde canlanıverdi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, yüklemi geniş zamanlı basit bir cümledir.
B) II. cümle, içinde zarf tümleci olan birleşik bir cümledir.
C) III. cümle, kurallı bir fiil cümlesidir.
D) IV. cümle, olumlu ve sıralı bir cümledir.
E) V. cümle, yüklemi sürerlik fiiliyle oluşturulmuş girişik bir cümledir.

13. Hiçbir söz, hiçbir varsayım, hiçbir kuram yaşanan somut gerçeklerin yerini tutamaz; bin kez söylenen yağmur sözcüğünün bir damla yağmurun yerini tutamayacağı gibi.

Bu cümlede aşağıda verilenlerden hangisi yoktur?

- A) Ek fiil almış sözcük B) Benzetme edatı
C) Sayı sıfatı D) Birleşik sözcük
E) Yeterlik fiili

14. İletişim konusunda çağımızda teknolojinin bize

I

sunduğu olanaklardan olabildiğince yararlanmaya

çalışırken öte yandan en yakınımızdaki kişilerin

seslerini duymakta, dillerini anlamakta zorlanıyoruz.

II

Giderek daha az göz göze geliyoruz. Sevgimizi daha

III

az dile getiriyoruz. Rüyük kalabalıklar içinde yaşayan

az önce görmüyoruz. Büyük karabarmaklar içinde yaşıyorlar.
IV

"yalnız"ların sayısı günden güne artıyor böylece.
V

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük, yönelme durumu eki almış bir zamirdir.
- B) II. sözcük, dönüşlülük eki almıştır.
- C) III. sözcük, hem yapım eki hem çekim eki almıştır ve cümlede belirtili nesne görevinde kullanılmıştır.
- D) IV. sözcük, ad soyludur ve bulunma durumu eki almıştır.
- E) V. sözcük, belgisiz sıfattır.
15. Bilgisayar teknolojisiyle yetişen kuşaklarda ekrandan kitap okumanın yaratacağı hazzı, bilgisayarla ileriki yaşlarda tanışan insanlar tadamayacaktır.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İyelik eki almış sözcük
- B) Geçişsiz çatılı yüklem
- C) İsim-fil eki almış sözcük
- D) Belirtisiz ad tamlaması
- E) Sıfat tamlaması
16. Necip Fazıl () şair oluşunun öyküsünü şöyle anlatıyor: "Şairliğim on iki yaşında başladı. Annem hastanedeydi. Ziyaretine gitmiştim. Beyaz yatak örtüsünde, siyah kaplı, küçük ve eski bir defter () Bitişikte yatan veremli hasta kızın şiirleri varmış defterde. Bunu söyleyen annem, bir an gözlerimin içini tarayarak 'Senin, şair olmanı ne kadar isterdim!' dedi. Annemin dileği bana, içimde besleyip de on iki yaşına kadar farkında olmadığım bir şey gibi göründü. Gözlerim hastane odasının penceresinde () savrulan kar ve uluyan rüzgâra karşı uzun uzun düşünerek içimden şöyle bir karara vardım () 'Şair olacağım, hem de büyük bir şair ()' Ve oldum."

Bu parçada ayraçlarla () belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (;) (.) (;) (:) (.) B) (,) (.) (;) (:) (.)
- C) (,) (...), (,) (;) (!) D) (,) (...), (;) (,) (.)
- E) (;) (...), (;) (:) (!)

17. (I) Yetişme döneminde sevilmiş, kişiliğine saygı gösterilmiş, kendisiyle barışık bir insan değilseniz yaşamda karşılaşacağınız kimi güçlüklerin üstesinden gelemezsiniz. (II) Yaşamda çirkin-güzel ikilemi, insanı kendisine sürekli çekidüzen vermeye zorlayan bir yargılama ölçütü. (III) Çalışkanlığınız, yaratıcılığınız, iletişim beceriniz, sorumluluk bilinciniz, dürüstlüğünüz, içtenliğiniz, adalet duygunuz ikinci planda bırakılarak yalnızca bu çerçevede değerlendirilmeye tabi tutuluyorsunuz. (IV) Bu durumla karşılaşan bir insanın böylesi bir ölçütü yadsıması ve kendini bedensel görünüşü dışındaki özelliklerle de var etmeye çalışması, yadırganacak bir davranış sayılmamalı. (V) Bunları yaşayan birinin, bazı insanların sırf doğuştan gelen özelliklerle öne çıkarılmasına tepkisi, gerçekte kıskançlık değil, eşitlik isteğidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

18. (I) Servetifünun temsilcileri içinde Tevfik Fikret'ten sonra "en büyük şair" olarak nitelendirilen Cenap Şahabettin ile okul kitaplarında ilk karşılaşmam hançer gibi keskin bir Erzurum kışına rastlar. (II) Zaten büyük bir çoğunluğumuz şair ve yazarlarla ancak okul kitaplarında tanışmışızdır. (III) Ne gariptir ki o büyük şairin o büyük şiiriyle Erzurum'un kan donduran, kasıp kavuran soğuğu yüzünden bir türlü ısınmayan sınıfında tanışınca içim ısınmıştı. (IV) Şiir sevenler bilir; şiir insanın içini ısıtır, yerine göre serinletir, düşüncelerin ağırlığından kurtarır, alır götürür insanları bir yerlere gönlünün elinden tutarak. (V) *Elhân-ı Şitâ*, o soğuk kış mevsiminde, o yatılı okulda yalnızlığımın ve özlemlerimin üzerine örtülüveren sıcak bir battaniye etkisi yaratmıştı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yalın bir anlatım söz konusudur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

19. Doğu Karadeniz'in yaylalarını mutlaka görün. Kıyılarda hiç oyalanmadan kartpostallardaki kadar güzel ormanların üzerindeki muhteşem yaylalara çıkın. Her biri ötekinden farklı olan yaylaların birinden ötekine yürüyün. Ahşap yayla evlerinde konaklayıp yöresel yemeklerin tadına bakın. Yamaçlarda horon tepin; vadilere çökmüş, denizi andıran sis bulutlarına karşı tembel tembel yatın.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Betimleyici ögelere yer verilmiştir.
B) Karşılaştırma yapılmıştır.

- C) Benzetmeden yararlanılmıştır.
- D) Öneri nitelikli cümleler kullanılmıştır.
- E) Kişileştirmeye başvurulmuştur.

20. Alışkanlıklar, basmakalıp sözler en derin gerçeklerin anlamını, en güzel duyguların ürpertisini unutturabilir. Bunları yeniden canlandırmak, yeniden yaşatmak için sanatçı olmak gerekir. Ancak şairler, milyonlarca yıllık güneşin ışığını, bize yeni açmış binbir renkli bir çiçeğin parıltısı gibi gösterebilirler. Yunus'un söyleyişiyle, her gün yeniden doğan şairler olmasaydı insanlık; öğrenilmiş, ezberlenmiş gerçeklerin kabuğu içinde sıkışıp kalacaktı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Abartmaya başvurma
 - B) Yinelemelere yer verme
 - C) Koşul öne sürme
 - D) Yansız bir söyleme dayanma
 - E) Tanık göstermeden yararlanma
21. Yazmaya yeni başlayanların ilk ürünlerini, kuşların kanat alıştırmalarına benzetirim. İlk uçuşlarla, kanat alıştırmalarıyla ilgili ne güzel belgeseller yapılmıştır. Bu belgesellerde yavru kuşlar uçma aşamasına gelince ilkin başlarını yuvalarından dışarı çıkarır, şöyle bir bakarlar mavi boşluğa; uçma güdülerini uyanmıştır, cıvıldaşıp dururlar. Ama göze alamazlar uçmayı. Sonra annelerinin kılavuzluğu başlar; birlikte birkaç metreyi geçmeyen kısa uçuşlar yapar, yuvaya dönerler. Bu belgesellerde ilk uçuşlardan duyulan heyecandan, sevinçten de söz edilir. Cıvıldaşmalar, cıvıldaşmaların tınısındaki değişimler örnek gösterilir buna. Yazar, şair adayları için de gerçekten böyledir bu. İlk ürününü basılı görmekten duyulan sevince sınır çizilemez. Sıradan bir benzetme olacak ama tay tay duran, ardından ilk adımını atan çocukların duydukları bir sevinç vardır ya tıpkı ona benzer.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Olayları oluş sırasına göre verme
- B) Örnekten hareketle asıl düşünceye ulaşma
- C) Görsel ve işitsel öğelerden yararlanma
- D) Nitelendirmelere başvurma
- E) Karşıtlıklardan yararlanma

22. ---. Örneğin Rubens, yüzünün güzelliğiyle övünç duyduğu küçük oğlunun resmini yaparken ona bizim de hayran kalmamızı bekliyordu. Elbette bu çok doğal bir istektir. Ancak, bu türden konulara duyulan ilgi, ilk bakışta daha az çekici gelen konuları dışlamamıza yol açarak beğenimizi sınırlandırabilir. Bunu aşmak için, Albrecht Dürer'in annesinin yaşlı yüzünü resimlediği tabloda, gençlikten kaynaklanan güzellikten başka şeyler arama sabrını göstermemiz gerekir. Çünkü bu tablonun başarısı, konu aldığı figürün yüzündeki güzellikten gelmez. Nitekim tabloyu sevdiren, yüzdeki güzelliğin önüne geçecek kadar etkili olmuş ifadedir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Sanatçı, genellikle yarattığı tablolarda insanların gerçek hayatta görmekten hoşlandıkları şeyleri yansıtmak ister
- B) Gördüğümüz bir tablonun, geçmişte yaşadığımız güzellikleri çağrıştırması onun olumlu bir özelliğidir
- C) Gerçek bir sanatçı, tablolarının sanattan anlamayan kişilerce değerlendirilmesini önemsemez
- D) Duyguları anlatan her çalışmanın, sanatsal bir yön içermesi gerektiğini baştan kabul etmek gerekir
- E) Sanat tarihinde dış gerçekliği kendi algılama yetisine göre değiştirip yansıtan ressamlar da vardır

23. İnsanın sanatsal çalışmalarının tümüne, bir arama ve bulma çabası olarak bakılabilir. Ya da bunlar, hayatı ve bu hayatın içinde insanın kendi yerini anlama ve anlamlandırma uğraşı olarak görülebilir. Bu çaba, ilk insandan bugüne değin farklı amaçlar altında, farklı açılımlar, biçimler ve yöntemlerle serpiliş geliştirmiştir. Yüzlerce yıllık serüveni boyunca, hem tarihsel dönemler, toplumsal ve siyasal koşullarla biçimlendirilmiş hem de onları biçimlendirmiştir. Buradan bakıldığında ---.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) sanatın, insanı doğa ve toplumla olan çatışmalarıyla yansıtmaya işlevini yerine getirmesinin gerekliliği ortaya çıkar
- B) sanat yapıtlarında işlenen toplumsal özelemlerin gerçekleşip gerçekleşmeyeceği de açıklık kazanır
- C) sanatla toplumsal fayda arasında bir seçim yapmanın zorluğu daha iyi anlaşılabilir
- D) sanatın, insanın kişilik özelliklerini boyutlandırın

—, sanatın, insanın ruhnik ihtiyaclarını boyayarak ve geliştirdiği sylenabilir

E) bir toplumun sanatıyla o toplumun yaşamının birbiriyle etkileşim içinde olduğu yargısına ulaşilabilir

24. Yazar, kitaptaki resimler ve ilginç bilgilerle okuyucuyu, Eski Yunan ve Roma Uygarlıklarına uzanan bir zaman yolculuğuna çıkarıyor. Rengârenk, parlak sayfalar arasında gidip geldikçe ve biraz da hayal gücünüzü kullandığınızda kendinizi Eski Mısır'da "papirüs" terliklerle gezerken ya da Roma'da "toga" giymiş olarak bulmanız mümkün. Toga nasıl giyiliyor diye endişeleniyorsanız merak etmeyin kitapta o da yazıyor. Kitabı okuduğunuzda Antik ağ ile şimdiki yaşantınız arasında öyle bir köprü kuracaksınız ki hem kendi yaşantınızdaki geleri Antik ağlarda hem de Antik ağlardaki yaşantılarda kendinizi bulacaksınız.

Bu parçada sözü edilen kitabın asıl özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Görsellik yönünden etkileyici bir nitelik taşıma
- B) Tarihsel bilgileri, ortaya çıktığı dönem içinde yargılama
- C) Okuyucuda, anlatılanları yaşıyormuş duygusu uyandırma
- D) ok eski yaşam biçimlerini karşılaştırarak anlatma
- E) Okuyanların belirli bir düşüncede yoğunlaşmasını sağlama

25. 1861 yılında bir eleştirmen şöyle demiş: "Bugüne kadar fotoğraf, kural olarak 'gerçeği yansıtmayı' amaçladı. Peki ama güzelliği belirgin kılma gibi bir amacı da üstlenemez mi?" Burada, o zamana değin yalnızca belgeleme yöntemi sayılmış bir iletişim aracının alanına estetik ölçülerin de dâhil edildiği görülüyor. Bu da, fotoğrafçının, gördüğünü yorumlayarak yansıtma bilincine varmasının bir sonucudur. Sanatsal yorumun ortaya çıkışı, sanatsal ölçülerin uygulanmasına kendiliğinden yol açacaktır.

Bu parçaya göre fotoğrafçılığın bir sanat olarak kabul edilmesi aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilidir?

- A) Değişmez ve belirli kurallar içermesiyle
- B) İlgili duyanların sayısının her geçen gün artmasıyla
- C) Yaratıcılık yönünden başka sanat dallarıyla da ilişkili olmasıyla
- D) ekenin bakış açısına göre anlamsal zenginlikler

kazanmasıyla

E) Belirli bir eğitimden geçmeyi gerektirmesiyle

26. Sanatçı, yaşama ilişkin bilgi edinme yükümlülüğü altındadır. Bu demektir ki yaşadığı zaman diliminde olup bitenlere kaç numaralı camlar gerekiyorsa o camların takılı olduğu gözlüklerle bakmalıdır. Bu zorunluluğun bilincine varamayan bir sanatçı, gerçek dünyayı ya bulanık görecek ya da hiç göremeyecektir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada belirtilenleri destekler niteliktedir?

- A) Avrupa tiyatrosunda natüralizm öncesi dönemde, yeni biçim ve üslupların denenmesine karşın artık çok değişen dünya, eski ölçütlere göre algılandığı için bir büyük bunalımın içine düşülmüştü.
- B) James Joyce'un *Ulysses* örneğinde olduğu gibi pek çok yazar okunmak için değil, ünlü olmak ve incelenmek için yazıyor.
- C) Sanatın tarihi, geleneksel biçimlere ve üsluplara neredeyse bütünüyle bağlı kalarak yeni olabilmiş sanatçıların öyküleriyle doludur.
- D) Franz Kafka'nın yüz yıl sonra da ününü koruyup geleceğe kalacağını öngörmek için onun yaşadığı zamanın şartlarını göz önünde bulundurmaya gerek yoktur.
- E) Bir yazar, anlatacaklarını değiştirmeden olduğu gibi dile getirirse yazar değil, gazeteci ya da politikacı olur.

27. 10 ciltlik *Seyahatname*, Evliya Çelebi'nin 40 yıllık seyahatlerinde aldığı notlardan oluşuyor. Doğudan batıya, kuzeyden güneye 17. yy. Osmanlı ülkesini anlatıyor. Yazarın son derece renkli ve sıra dışı kişiliği nedeniyle yapıt, hem tarih hem filoloji dalları hem de edebiyat açısından taşıdığı önem dolayısıyla bir dünya klasiği sayılıyor. Ne var ki yine aynı nedenle yapıtın "yazma"dan basıma geçiş evresi de zorluklar içeriyor. Çünkü günümüzde onu "doğru okumak" da doğru anlamak da başlı başına bir uzmanlık işi. Evliya Çelebi gerek gördüğü fakat dilde bulunmayan, okuyanın kolayca kavrayamayacağı sözcükleri yaratan, tanık olduklarını kendi algılayışına göre değiştirip büyüterek yansıtan bir kişi. Bu yüzden önce onun dilinin şifrelerini çözmek, kişilik özellikleriyle tanışmak ve düşünce yapısını öğrenmek gerekiyor.

Evliya Çelebi'yi anlayabilmek için onun

- I. yeni sözcükler oluşturması,
- II. yapıtının dünyada kabul görmesi,

III. gördüklerini düş gücüyle abartarak yansıtmaması,

IV. karşılaştığı olayları anlatması

özelliklerinden hangileri nedeniyle özel bir donanım gereklidir?

A) I. ve II.

B) I. ve III.

C) I. ve IV.

D) II. ve IV.

E) III. ve IV.

28. Bir dizi röportajdan oluşan bu kitapta, yazarlara yöneltilen sorular yalnızca girişte veriliyor. Daha sonra röportaj yapılan yazarın cevaplarına geçiliyor. Bu, belki okuyucuyla aracısız bir sohbet duygusu yaratma açısından güzel bir yol ama kimi yerlerde boşluklar oluşuyor. Konunun nereden, nasıl başladığı noktası havada kalabiliyor. İki paragraf arasında karşınıza çıkan bu boşluklar, okurken irkilmenize neden olabiliyor. Bazen de elinizde olmadan aradaki eksik soruyu içinizden tekrarlarken buluyorsunuz kendinizi.

Bu parçada sözü edilen röportajlarda soruların başta toplu olarak verilmesi, okurlar açısından aşağıdakilerden hangisini ortaya çıkarmamıştır?

A) Sanatçıyla yüz yüze gelmişlik duygusu vermeyi

B) Duraksamalarına yol açmayı

C) Metnin bütünselliğini kavramalarını engellemeyi

D) Kopuklukları gidermeye zorlamayı

E) Bu türe karşı ilgi uyandırmayı

29. Bu romanınızdaki karakterler neden öldü? Bu soru bana sık sık soruluyor. Doğrusu, bunu ben de pek bilmiyorum. Yapıtlarımı böyle aniden bitirme merakım buna yol açtı sanırım. O an, kurgu ve çatışma gereği böyle bir trajedi ortaya çıktı. Aslında bu karakterlerin ölmesi en çok beni üzmüştü. Başından beri ellerinizde büyüttüğünüz kişilerin aniden yok oluşları çok üzücü oluyor ancak bazen zorunlu olarak böyle sonlar ortaya çıkıyor. Belki de ölmeleri gerekmiyordu ama romancı bendim ve öyle istedim. Nitekim yaşasalardı ve roman bitseydi sürekli onları düşünecektim. Beni meşgul edeceklerdi. Bu nedenle ben de kurtuldum onlar da, diyebilirim.

Aşağıdakilerin hangisi tutumunu böyle belirten bir yazarın romancılara ilişkin düşüncelerinden biri olamaz?

A) Yapıtlarını istedikleri zaman sonuçlandırabilirler.

B) Kahramanlarına kendi kişiliklerinin damgasını vururlar.

- C) Belleklerinde, yarattığı kişilerden izler kalır.
- D) Yazdıklarını biçimlendirirken belirli öğeleri göz önünde tutarlar.
- E) Kahramanların yazgısını ellerinde bulundururlar.

30. Bir yazar, kendisiyle konuştuğu bir yazısında şöyle diyor: "Her yaş döneminin insanı ayrıdır. Yirmili yaşların insanıyla ellinin, altmışın, yetmişin hele seksenin, doksanın insanı aynı insan mıdır?" Aynı olur mu hiç? Değişim salt fiziksel özelliklerimizi değil, asıl iç dünyamızı kuşatıyor. Bakıyorum bir zamanlar hiç umursamadığım olaylar, haberler şimdi derinlemesine etkiliyor beni. Yargılayıcı, eleştirel bir açıdan bakıyorum her şeye. İster istemez sorunların sarmalında buluyorum kendimi. Öfkeleniyor, üzülüyorum. Dinginliğimi yitirdiğim, içimin allak bullak olduğu böyle anlarda çevremdekiler de yatıştıramıyor beni; tutunacak bir dal, sığınacak bir yer arıyorum. Çözüm aradıkça, şiire ya da romana sığınmanın daha iyi geldiğini düşünüyorum.

Bu parçadan yaşlılarla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine varılamaz?

- A) Mutsuzlukları bir başına kalışlarından kaynaklanır.
- B) Farklılaştıklarının bilincinde olurlar.
- C) Karşılaştıkları günlük gerçeklere tepki gösterirler.
- D) Tanık oldukları durumlara yeni anlamlar yüklerler.
- E) Kaçış ve arayış duyguları içindedirler.

31. Umberto Eco'nun *Genç Bir Romancının İtirafı* adlı deneme kitabı yayımlandı. "Genç romancı" nitelemesini kendisi için kullanıyordu Eco. İlk romanı *Gülün Adı* yayımlandığında 50'sine bastığı düşünülürse edebiyat ölçeğinden bakıldığında yaşı 30'larda olmalıydı. José Saramago'nun yeni yayımlanan *Kabil*'i üzerine yazarken Eco'nun bu muzip kitabı geldi aklıma. Eco'nun ironisinden hareketle, yazar olarak tanınmasını 1988'de 66 yaşındayken yayımlanan *Baltasar ve Blimunda*'ya borçlu olan Saramago da genç sayılabilirdi. 20. yy. edebiyatının bu iki büyük yazarı arasındaki benzerlik yalnızca "gençliklerinden" kaynaklanmıyor; resmî gerçekleri sorgulayan yapıtlarındaki düş gücü, derinlik ve ironi de birleştiriyor onları.

Bu parçada sözü edilen iki yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Alaycı ve yergiye dayanan bir tutum izlemişlerdir.
- B) Yüzeysel anlatımdan kaçınmışlardır.

C) Yaşananları eleştirel bir yaklaşımla ele almışlardır.

D) Yazarlığa başlayışları yönünden birbirini andıran yanları vardır.

E) Kendilerinden öncekilerin izlerini sürmüşlerdir.

32. Günümüzde "paranın ve hızlı şöhret hırsının" tutsağı olan kimi yazarlar, yazmaya başlamadan önce kendilerince bir tür piyasa araştırması yapıyorlar. İlk yayımcılara uğruyor, onların nabzını tutuyorlar. Hangi türden yapıtlar istendiğini doğrudan ya da dolaylı bir biçimde öğrenmeye çalışıyorlar. Kafalarındaki anahtar soru şu: "Ne yazarsam yayımcılar hemen basar, daha çok para, daha çok ün kazandırır bana?" Bu soru konusal bir arayışa yönlendiriyor onları. Yığınların ilgisini kamçılayacak moda konularda yoğunlaşıyorlar. Daha sonra da yazmayı tasarladıkları yapıtlar beyinlerinin kovuğunda çimlenmeden duyuru çalışmaları başlıyor. Yapıtları kitapçı sergenlerinde görüldükten sonra sıra "tanıtım seferberliğine" geliyor. Bu yazar, koltuğunun altında yeni kitabı, bir kanaldan ötekine dolaşıp duruyor. Övgücüler de önceden saptanmış köpüklü sorularla, yapıtı değerlendirmeye kalkıyorlar.

Bu parçada tanıtılan yazar tipinden yola çıkıldığında nitelikli bir yazarla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Kendi yaratma gücüne inandığına
- B) Estetik kaygıları ön planda tuttuğuna
- C) Düzeyli okurlar için yazdığına
- D) Geleneksel anlatım biçimlerinden kaçındığına
- E) Yazma sürecinde sabırlı olduğuna
33. Yaşamdan yola çıkmayan, sığ, okuma tembelliğine yol açan, yaratma cesaretinden yoksun ve ders veren anlatılar, romansal düşüncenin askıya alındığı ucuz bir bildiricilik durumundan öteye geçemez. Bu anlatılar; insanı, onun acılarını, çelişkilerini derinlik ve incelikte yansıtmaya getirmeyi kesinlikle başaramaz. Bu yüzden her nitelikli gerçek yazınsal yapıt, özellikle kişinin varoluşsal hâllerini anlatmalı. Böyle bir anlatımdan yoksunsa o, gerçek bir yapıt sayılamaz.

Bu parçadan kimi yazınsal yapıtlarla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine varılamaz?

- A) Öğreticilikten uzak olmalıdır.
- B) İnsan yaşamını değişik boyutlarıyla kuşatmalıdır.

C) Anlatıcı kendini gizlemelidir.

D) Yaşananlara yeni biçimler kazandıran sanatsal bir doku taşımaktadır.

E) Okuyanı düşündüren, etkileyici bir söylemle biçimlendirilmelidir.

34. Sözcükler asi, uysal, renkli, soluk, yaramaz, çığırkan ve sevecen olabilirler ama her zaman çok değişkendirler. Taşdıkları yalın anlamın ötesine geçip bambaşka şeyler söyleyebiliyorlar; diziliş sıralarına göre farklı çağrışımlar yaratıyor, oturdukları yeri beğenmiyorlar bazen, dikkat etmezsem susmaları gereken yerde sızlanıyorlar. Onları kullanırken ince eleyip sık dokuyorum. Eğip büküyor, kesip biçiyorum. Güldüklerini, ağladıklarını duyuyorum ama onlarla uğraşmaktan yılmıyorum. En başına buyruk sözcükler elimin altında, dilimin ucunda, beynimin içinde ama büsbütün ele geçiremiyorum onları. Onların sahibi olabilmek için yıllardır uğraşıyorum.

Bu parçadan sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkartılamaz?

A) Belli bir yönleme göre cümleye dönüşürler.

B) Doğaları yeni anlamlar yüklenmeye yatkındır.

C) Kullanımlarını yadırgadıklarında bunu sezdirirler.

D) Farklı nitelikler içerirler.

E) Seçilişleri titiz davranmayı gerektirir.

35. Yazınsal metinlerle beslenmek, iyi bir gazete metni yazmanın olmazsa olmazlarından. Bu, cinayet haberi yazan polis muhabiri için de geçerlidir, köşe yazarı için de. Gazetecilerin iyi bir şiir, roman, öykü okuru olmaları bana göre, zorunludan da öte. Ben gazete yazılarımda önce anlaşılır olmaya çalışırım. Sonra, işlediğim konuda öncelikle belli bir noktayı vurgularım ki okuyanlar onda yeni bir bakış açısı bulabilsin. Ne yazık ki bunu, lafa boğmadan yapabilmek sanıldığından çok daha zor. Bazen altı satırlık bir yazı için günlerce araştırma yaptığımı, onlarca insanla konuştuğumu bilirim. Yine benim gazete yazılarımda olmazsa olmazlarından biri de saydamlıktır. Kötüye kötü, iyiye iyi diyemediğim tek bir yazım bile yok. Çünkü gazete yazıları gerek biçimiyle gerek içeriğiyle mutlaka "gerçek" olmak zorunda.

Böyle diyen bir gazeteciyle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine varılamaz?

A) Sanatsal yapıtları okumanın gerekliliğine inandığına

B) Yazdıklarının kısa ve açık olduğuna

C) Söylemek istediğini kendine özgü bir yaklaşımla

E) Yazmaya başlarken çıkış noktanız nedir?

38. Neden şiir yazar ki insan? Havasızlıktan boğulmak üzere olan evrende nefes alabilmek, var olabilmek, elinde iyi-kötü ne varsa dökülebilmek için mi eteklerine? İç dünyasının dışarıyla olan kavgasında anlaşılabilir olma derdi midir kendini kanıtlamak ya da kanatmak? Şairler, görünenin ardındaki gizemleri ortaya çıkararak bize rehberlik mi ederler?

Bu sözleri söyleyen kişiye göre şairlerin yazma nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Yaşamın bunaltıcılığından sıyrılma
- B) Kendini, anlatarak ortaya koyma
- C) Ruhsal durumuyla yaşam arasındaki çatışmayı yansıtma
- D) Yalnızlaşmaktan kurtulma
- E) Yaşamın, ayırımına varılmayan yönlerini duyumsatma

39. Düşünen gençlerden umutluyum. Başarılı ürünler ortaya koyuyorlar, koyacaklar da. Bir yandan Batı'daki birikimi özümseyecek, yorumlayacak; diğer yandan da kendi dilimize, kendi kültürümüze ilişkin arayışları sürdürecekler. Bu arayışları, bizi biz yapan öğelerden ödün vermeden, dünyanın her yerinde yaşananlara hem duyarlı olarak hem de onlardan belli bir uzaklıkta durarak sürdürecekler. Eğer bundan vazgeçmez, amaçlarına ulaşınca değin çaba gösterirlerse yanı başlarında, kendilerinden yıllar önce yaşamış yol arkadaşları bulacaklar. Günümüzde doğrudan bir sonuca ulaşmasalar bile, gelecekte bu yolda yürüyecekler bugünden tutmuş oldukları ışıkla umut verecekler.

Bu parçanın yazarı gençlerde bulunması gereken özellikler arasında aşağıdakilerden hangisine değinememiştir?

- A) Olumsuzluklardan ders çıkarabilmeye
- B) İşlerinde kararlı bir tutum izlemeye
- C) Dışsal gelişmelerden yararlanmaya
- D) Sonraki kuşaklara kılavuzluk etmeye
- E) Ulusal değerleri önemsemeye

40. Cehov'un çocukluk ve ilk gençlik yıllarında yaşadığı ağır

koşullara, serinkanlı duruşuna rağmen karşılaştığı her trajik durum ve olguyu alaycı bir dille yansıtmayı, incelemeye hâlâ muhtaçtır. Tolstoy'un diliyle söylesek Çehov, özellikle izlenimci yanıyla, çağdaşları, öncülleri, ardılları arasında öne çıkar: "Çehov bir sanatçı olarak önceki Rus yazarlarla Turgenyev, Dostoyevski veya benimle karşılaştırılmaz. Çehov'un kendi biçemi var. Bakarsınız, adam hiçbir seçim yapmadan eline hangi boya geçerse onu gelişigüzel sürüyor. Bu boyalar arasında hiçbir ilgi yokmuş gibi görünüyor. Ama bir de geri çekilip bakıyorsunuz ki ne göresiniz! Karşınızda parlak, büyüleyici bir tablo duruyor."

Bu parçada Çehov'la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Özgünlüğünü belirleyen yönlerine
- B) Kahramanlarının iç dünyasına
- C) Anlatım niteliklerine
- D) Kişisel özelliğine
- E) Yaratıcı gücüne

www.supersoru.com

Cevaplar :

1)A, 2)E, 3)D, 4)D, 5)B, 6)E, 7)C, 8)A, 9)C, 10)B, 11)D, 12)A, 13)A, 14)E, 15)B, 16)C, 17)A, 18)B, 19)E, 20)D, 21)E, 22)A, 33)C, 34)A, 35)E, 36)B, 37)C, 38)D, 39)A, 40)B,